

Cestování

Věk - 63 let Pohlaví - žena

Vzdělání - vyučená - střední odborné bez maturity

Pracovní zařazení - nejdříve dělnice, poté po zaškolení technicko-hospodářský pracovník, nyní důchodce

Bydliště - Železný Brod

Které země jsi v této době navštívila?

V roce 1968 a 1979 jsem jela do západního Německa. Jednou jsem také byla v Bulharsku, a chtěla jsem jet do Jugoslávie.

Měla jsi nějaké problémy s těmito cestami?

Ano, problémy jsem měla. O povolení cesty do tehdejšího západního Německa jsem žádala už v roce 1967, abych mohla navštívit svého otce, který tam nelegálně žil od roku 1949. To mě ale nepustili, protože jsem byla svobodná, no a co kdybych tam zůstala, že?

O rok později jsem se vdala, protože dříve jsme vlastnili dům se třemi byty, dva z nich nám vzali a nastěhovali celou naši rodinu do jednoho. Kdybych se nevdala, vzali by nám i ten třetí a nastěhovali bůhví kam. Takže vdávání nebylo kvůli povolení, ale z jiného důvodu. A teď k tomu povolení. V červenci 1968 se mi ho od stranické organizace podařilo získat. Jeli jsme do Prahy, abychom získali také západoněmecké vízum. To jsem si vystála v Praze na francouzském velvyslanectví, protože německé u nás nebylo.

Po čtrnácti dnech jsem se vrátila. Bylo to 17. srpna 1968. Co bylo potom, víme. V roce 1969 jsem porodila syna, takže jsem o další cestu nežádala.

Potom v roce 1970 mi na městském úřadě sdělili, že už jsem v západním Německu byla, tak proč by mě tam měli pustit. K výjezdu se vždy vyžadoval souhlas stranické organizace. Protože jsem byla na mateřské, tak tu povinnost měli na radnici. Od otce jsem měla doklad, že se o mě bude po dobu pobytu starat, ale přesto jsem povolení nedostala. Asi kdybych vstoupila do KSČ, tak snad...

A co cesta v roce 1979?

V roce 1979 otec zemřel, byl zázrak, že nás pustili i s maminkou na pohřeb. A protože jsem žádala opět o povolení k výjezdu, které mi tehdejší zaměstnavatel doporučil, mohla jsem na 3 dny vycestovat. Maminka byla v té době už v důchodu, ale stejně jsme dostaly za úkol přivést potvrzené

úmrtní oznámení německými úřady. Co kdyby to úmrtí byla jenom finta, jak se dostat za hranice. Také jsme každá obdržela 20 DM, které jsme jako devizy mohly zakoupit. V Německé spolkové republice nám potom mohli prodloužit pobyt o tři dny, na vyřízení pozůstalostního řízení.

S Bulharskem byly také nějaké problémy? A jak to bylo s tou Jugoslávií?

S cestou do Bulharska naštěstí žádné problémy nebyly. On vůbec východní blok byl téměř bez problémů. Tedy až na výjimky.

Kvůli cestě do Jugoslávie jsem žádala o devizový příslib, který jsem ale nedostala, a proto jsem tam nejela.

Ale ten, kdo měl povoleno jet do Jugoslávie, musel přes Maďarsko, aby náhodou "nezdrhnul". Lidé třeba utíkali z Jugoslávie do Itálie. Dnes dost nepředstavitelné.

Důležité byly devizy, čili peníze západní Evropy a Ameriky. Jak jsem říkala o devizovém příslibu, tak žádost se musela podávat v lednu. Výjimku měli jen ti, co měli devizové konto v Živnobance. Třeba tiráci, lidé pracující v cizině. Při výjezdu na západ si mohli peníze vybrat. Prostě peníze, peníze...dolar a marky....